

В периферията на обществото

ното състояние в днешно време не могат да бъдат разбрани извън осмислянето на историческия опит от съжителството между цигани и нецигани в предходните епохи. Навлезли в организирани и контролирани от държавата европейски общества през XIV – XV в., ромите са възприети като странни пришълци. Със своята различност те за кратко време предизвикват недоверието, страха и отхвърлянето от местното население.

В течение на столетия властите прилагат срещу тях различни мерки с цел да бъдат претопени сред останалото население. Различността им се възприема като неподчинение на установения ред. Това подхранва продължилото столетия отрицателно отношение към тях.

Непознаването и страхът от контактите с циганите водели до прехвърлянето върху тях на всички възможни подозрения: че са неверници и езичници, че са малъосници, грабители, преносители на болести и пр. „Така, пише един учен, се ражда мрачният и отблъскващ образ на номада с черна колкото кожата му душа, дамгосан за вечни времена в очите на напласнените общества.“

Отрицателният образ се напласява в съзнанието на хората, а по-късно и в законите, където остава в продължение на стотици години.

Отхвърлянето. В началото на XV в. циганите са приети толерантно в Западна Европа. Но още през 1449 г. те са изгонени от Франкфурт. До края на XIX в. политиката

на отхвърлянето им от германските владетели остава неизменна.

Така например от 1496 до 1498 г. германският Райхстаг три пъти обявява циганите в християнските държави за предатели, турски шпиони и приносители на чумата. През 1500 г. германският император Максимилиан I постановил безнаказаното им физическо изтребление. През 1661 г. бил публикуван декрет за смъртно наказание на всеки циганин, заловен в Саксония, а през 1721 г. било разпоредено обесването на всеки ром над 18-годишна възраст, живеещ на пруска територия.

От XVI в. насетне и френското законодателство изобилства с наказателни мерки срещу бохемите: постановления и закони за изгонване, каторга, бичуване, жигосване, насилствено изпращане в армията и флота, затвор, глоби. В Холандия политиката за отхвърляне на ромите е абсолютна и категорична. Жестоките репресии срещу тях включват не само обесване, конфискация на имущество, каторга, бичуване, жигосване, но в края на XVII и началото на XVIII в. се стигнало до „лов на цигани“ – масови кланета, в които участвали армията и полицията.

В Швеция, Норвегия, Дания властите постановяват изгонване под страх от разстрел без съд и присъда, екзекуции на ромски предводители, конфискации на имущество, парични глоби за всеки, който дава работа на цигани, и т. н. На мъчения и преследвания били подлагани те и в Швейцария до края на XVII в.

Политиката на пълното им отрицание